

**'Sβε 'ε κρε 'σων -νε Ρωο ποοα
Kea -gbu -νια 'e
Korēnti
-jei" ε**

Jewlu-

¹ Μω Ρωο, Kea -νε "i -wεε 'tn nι Sesi Klisi 'a dboi, 'mω ke -aa de'di Timote ke -apυ -ωω ja Kea -gbu -νια 'o Korēnti ke Kea 'a -jei" naavn -wee' -νια 'e Akaiblua "kpei 'sbε-.

² -A "Bo Kea ke -aa Tυ"bo Sesi Klisi po aopυ "diwan -wεε υυ 'je ao pεε 'a blua' "nyi.

Ρωο a ποε Kea 'ε-

³ Kea -ε -νια -aa Tυ"bo Sesi Klisi "Bo ε, -a -βεε' εε' 'nynti "i. Εμε -νι "Bo -wεε -εε -je nyυ 'a wεε-. 'De ε 'vn mω nyυ -ti' -kwli' i -tua" 'a κρε -wee' 'wlv.

⁴ Ka -aa -jea -aa -ce" wōn 'de 'kle 'a κρε -wee' 'kwa a, 'kamō εε -tu" -a -ti' -kwli' i, -wεε nyυ -υυα jia 'de 'kle 'a κρε -wee' 'vn ε, 'de -a -je υυα' -ti' -kwli' i -tua" 'βεε- -ke. Ka Kea nυa -aa -ti' -kwli' i -tu" sōn ε, 'kamō -a -je nυ -wεε -a -je nyυ jrv' sōn o po.

⁵ Δε-νεε' δε -a -ke Klisi "sia "i με -νεε' -wεε ka ω 'jea 'kle ε, 'de -aa -je 'kle kan'. 'De ka 'kle -ε jia -a "kpei, ε -tia "i ε, 'kamō -aa -tuu" ε -ti' -kwli' i -ke.

⁶ -Bo -aa sea 'kle 'je ε, -με ε nι 'de aoa' dι 'a ikua' ke aoa' 'pυυa' 'a -ti' 'vn -o. 'De -bo -a -tuu" ε -ti' -kwli' i ε, -με aopυ mō -tuu" ε -ti' -kwli' i -ke,

-wεε ao 'je 'kpi 'ble. 'De -bo 'kle -aa -jea -bo aoa se ε 'je ε, ao 'je pεε "wɔin 'bεε-.

⁷ -A -je kan' 'mε 'pepe -wεε -a -teε' -kwli" see 'de aoa' -ti' 'bn, dε-nυε' -a -juε' 'kle -a -cεεan 'bn -bo aoa sea ι 'bn cεεn ε, -mε ka ao ke -a -gblea' 'kle 'bn ε, 'kamɔ Kea a mu aopυ -ti' -kwli' i -tuu" 'a -ke.

⁸ Tɔ' -o, 'ma de'di -wi", -a -nιε "i ao 'ji juo, 'kle 'a -je wε- nyυ se -a -tu" 'de Asiblvα "kpei ε- ? 'De εε' 'kle tu 'a "ikmaa' 'bn ε, 'kpi muε -a "iwaα' 'de-, ka -a -jea 'kmυ nι mɔ -a sι juo-.

⁹ Kιn, dε -a -naa tɔ' i 'de εε' nɔ" tu 'di ε, εmε -nι -a -na -aa 'mε nɔ" nyɪnι'. -A -wɔɔn' 'kmυwlv-tι 'mε -wεε -a je -aa -cε" -kwli" -te', 'kaa Kea -εε -sa' nyυ "kunyιɔ' ε, εmε -a -te' -kwli".

¹⁰ Εmε -seie' -avn, εmε -εε mu -a -seia' 'de 'meα' -nε 'kwa. -A tβε tɔ' "i, εε muε -a -seia' ke'wle 'de nya,

¹¹ dε-nυε' aopυ mɔ -ke ε, aoa baεε -aa Kea. -Je ε nιa kan' -mɔ ε, -mε baewlu ao ke nyυ -tuu"-tuu poa 'de -aa -ti' 'bn ε, Kea a mu ε kpυn 'a -wεε ε 'je -a 'saavn "jrii nυ, 'de nyυ -tuu"-tuu 'je ε 'σε po -ke 'de -aa -ti' 'bn.

Pɔo se Korenti de mu

¹² De -εε -tuosυn -aa poa de ε, εmε -nι -a -je kan' 'mε dι "klein -a nυα, -a nυι' 'de pεε 'dɔe 'bn, ka nyυ 'srεipoa' sea 'de -a 'bn nι ε, Kea juι'. Ε se -aa nyιɔtɔ' mε -a -pen "kpei -wεε -εε po -a -je o nι-, Kea 'a 'saavn mε -εε po -a -je o. -Ta "o -ta -a -cεεan, 'kamɔ -aa nasυn nι- 'de nyυ -wee' -pee. -Ta -a -jjiα 'de aopυ "klu ε, dι -a nυα, ι cεn 'o -mɔ -tie".

13 Wlu -bo ao nu 'dii -wεε ao 'jea 'mii 'wɔn ε, umi -aa -cɾi 'de -aa 'sbε 'di -wεε -aa poo aopu -jei". 'Sɾε jɾε' se 'e ε -sɔn ni-. 'In 'je kan' 'mε ka de -aa -tmɔa aoa mu ε 'mii 'wɔan' 'pepe 'wɪ jɾε' o ε.

14 De 'in 'tmɔa ao 'wɔn εε' tɔo 'mii -wε- la. -Sɔnti -aa Tɔ'bo Sesi a mua de jia', ao 'bεε- ao 'je -aa -tuosɔn de po 'de -aa -ti' 'ɔn, -wεε -apu mɔ 'je aoa' -tuosɔn de po 'de aoa' -ti' 'ɔn -ke.

15 De 'in naa tɔ' i -wεε 'in 'na 'in 'je 'de aopu o ji, εmε -nao. 'In niε "i -wεε 'ma 'de aopu o jia 'a kɾε 'sɔɔn -nε 'je ao 'dɔε "jɾii nu 'de-.

16 -Ta 'ma jiaa 'nɔ Masedoanɪ ε, 'in muε 'de aopu o cεεan' 'de-, -bo 'ma sea 'nɔ 'wɔ ke'wɫε ε, 'de 'in 'je 'de aopu o cεεn-. -Bo 'in nu kan' 'de ε, -mε ao 'bεε- ao 'je 'ɔn -jei" kpa 'de Suide 'de-.

17 De 'ma -pɔan nɔa' i -nε 'ee, aomɔ 'na 'in se nɔ" nya sie, 'in se tɔ' inaa- ? -Aee' aomɔ 'na 'ma nyiɔtɔ' mε -εε po 'ɔn -je o, -wεε 'ma nu "iun- ke kɪn -taduee ?

18 Tɔ' -o, Kea 'a poo wlu fai", εmε -ti wlu -aa -tmɔa 'de ao -pee ε, ε se "iun- e kɪn mi -aa -bee "jɾii- -wεε -aa -tmɔ ni-.

19 De-nɔε' Kea 'a "Ju Sesi Klisi -ɔɔ -ti' 'mɔ e Silasi ke Timote 'tmɔa 'de ao -pee ε, ɔ se ji -wεε ɔ 'je kɪn ke "iun- nu -tadue, 'kaa ɔmɔ niε Kea 'a kɪn -o.

20 Di "klein -ia wlu Kea cεan -tie", ɔmɔ i cεεn 'ɔn -wεε i nyini 'o. Sesi Klisi -nɔ, ɔmɔ -ɔɔ 'nyini 'ɔn -aa nuɔ tɔ' -o, 'kamɔ ε ni-, -wεε -aa -bεε' Kea 'a 'nyini "i.

21 'De Kea 'a -cε" 'kpa mε -nɔε' -wεε ao ke -a -ku 'e 'dei 'de Klisi 'ɔn, εmε -ε -nyɪ" -aɔn εε' -Suu -wεε ε 'je 'de -a 'ɔn "ti.

22 Εμε -tu" -a juo 'in -ke -wεε -ε -po Suu 'a crōn' 'de -a pεε o.

23 Δε 'ma 'tmva -ta, Kea με -nι 'ma -tι 'a -ta 'jei. -Bo 'in 'tmv sι ε, ε 'bεε- ε 'je 'bn 'kmv -sa. 'In se ε "inι 'in 'je aopv "bli -cε' -wεε ao 'je "jrii "kae-, εμε -tι 'in se 'de Korenti de ji.

24 -A se ε -pōn -a -je aopv wōn -sii -wεε -a -je ao δε tō 'bn 'jea' wōn -tuu"-, 'kaa -je aoa' Kea -kwli" -tea' -με nιa -sisi' ε, -με -a -nιε "i ao ke -a -je sōn o bee-, -wεε ao 'je 'e 'mva- 'bn nι-.

2

1 'In cēn wlu -tie" 'in 'na 'in se 'de aopv o de jii 'de "jrii "kaea' 'bn,

2 δε-νυε' -bo 'mō "kae- aopv "jrii 'ee, -με nyo -wε -je 'bn 'mva- pεε o po ε- ? 'Mō 'na aopv 'in "kaea "jrii aopv -oo ?

3 Δε -nιa 'emu -wεε 'ma pōa aopv 'sbε -jei", εμε -nao. 'In se ε -pōn -wεε -bo 'in ji 'de aopv o 'de nyo -vυ -jea 'bn 'mva- pεε o po ε, vυ 'je 'bn "jrii "kae-. 'De 'in 'je kan' 'με -bo ε -tu" aopv mō ε, 'in -tee ao -kwli", -sōntι 'in nιa 'e 'mva- 'bn ε, -με aomō nιε 'e 'mva- 'bn -ke.

4 Tō' -o, -ta 'ma 'crυa 'sbε -νε 'ma pεε o "kaeε "jrii, 'ma pεε a "wee', "miini pa 'ma "jri 'mε. Ε se -με 'in 'je aopv "jrii "kae- με 'ma -pōin nι-, 'kaa ka aoa' -tι' kmaa' -ε -nιa 'de 'bn pεε o ε -sia' -jei" ε, εμε 'ma -pōn ao 'je juo-.

Ao 'wlv desavnvi 'a -kō "kpei

5 -Bo aoa' nyo due' nυε -wεε "jrii "kaea' 'je 'de aopv "klu 'kpa a, -με ε se 'mō o "kae- "jrii nι-, aopv o "kae- "jrii. 'De 'in se ε "inι 'in 'je δε "ni

'di -sii, -bo ε se ao -wee' mɔ ɔ "kae- "jrii nɪ ε, -mε aoa' 'pla mɔ ɔ "kae- "jrii.

⁶ Ɔɔ' nyɔ tu ε, -bo aoa' -tuu"-tuu 'bεε- wlu 'ɔn -wεε υυ 'je ɔ 'de ao "klu -sa -wεε υυ 'je ɔ kplɪn 'kwa i-sa a, -mε ε sie kan' la.

⁷ Dε -je ao 'jea nυ kaan a, εmε -nɪ ao 'je ɔɔ' -kɔ "kpei 'wlu -wεε ao 'je ɔɔ' dɪ ikuu-, 'de ɔ je "jrii "kae- mamaυ 'sυ 'kpi je ɔ "iwa.

⁸ 'De εε' -tɪ' 'ɔn dε 'ma -teea' aopυ i ε, εmε -nɪ 'ma bae aopυ 'mε ka ao kma ɔɔ' -tɪ', ao to εε' sɔn 'de ɔ -pee -wεε ɔ 'je 'de aopυ "klu de ji.

⁹ Dε -εε -tɪ' 'ɔn 'ɪn pɔoa aopυ 'sbε -jei", εmε -nao. -Wεε -bo aoa sea 'ma 'sɪn doun" o po 'de dε "o dε 'ɔn ε, -wεε 'ɪn 'je kan' 'je.

¹⁰ 'Bo -mε 'de ε, nyɔ "o nyɔ -ɔɔ dεsaυn ao -kɔa', 'mɔ -kɔ' ɔɔ' dεsaυn 'mε -ke. Dε 'mɔ -kɔa' 'ɪn -kɔε' 'bo Klisɪ "juɔi 'de aoa' 'dɔε 'a -tɪ' 'ɔn,

¹¹ -wεε ka "o ka ε 'je ε nɪ ε, Satan je tv 'a "jru kpa 'bo -a "kpei, dε-nυε' dε ɔɔ -pɔan' nυa' i ε, -a -juε' 'pepe.

Dε -εε -sɔɔn Pɔɔ -tua" 'bo Troasɪ ε

¹² -Ta 'ɪn jiia Klisɪ 'a -pɔia" -tɪ 'tmυa' 'bo Troasɪ ε, 'bomɔ Tv"bo nυ 'ɔn 'saayn "jrii -wεε ε "nyɪ 'ɔn nɔ" -wεε Kea 'a wlu 'ɪn 'tmυa nyυ 'wɔɔn- εε' doun" opo-tɪ.

¹³ 'De -mε 'kamɔ 'ma pεε se blu, dε-nυε' 'ɪn se -aa de'di Titɪ jεε-. εmε -tɪ 'ɪn po nyυ -nɪa 'o Troasɪ wlu -wεε 'ɪn mu 'de Masedoanɪ -blυa "kpei.

Sesi Klisɪ kpa tv 'a "jru 'mε

¹⁴ Ka "o ka ε 'je ε nɪ ε, -a po Kea 'sε-, εmε -nυε' -wεε -apυ -ɔ -ke Klisɪ "sia "i ε, -aa kpa tv 'a "jru jeejee. -Ta "o -ta -aa mua -aa -tmυε Klisɪ 'a -tɪ'

-wεε nyu 'je o juo-, ka -dai'klo nu 'dɔe -ε -gbaa -ta -wee' i nia, 'kamo ε ni-.

¹⁵ De -a -nia 'un 'de Klisi 'un ε, ia' 'nu nmoo 'e Kea 'mlai. Eε' 'nu -gbaa i 'de nyu -uu -jea 'puua' ke nyu -uu sea 'puua' 'je "klu.

¹⁶ Eε' 'nu a 'tmuε 'mε -ti 'de nyu -uu mua 'mea' -pee -wεε εε 'tmu 'pu-ti 'de nyu -uu mua 'puua' -pee. 'De nyu wε- -ni -mi 'a wlu tu 'a 'tmu ka 'no 'kmu ε- ?

¹⁷ Ka nyu -tuu"-tuu a -saa' Kea 'a wlu "i -wεε uu 'tmuε, -amoo 'o nu kan'. 'Kaa -aa -tmu Kea 'a wlu 'mε 'de pεe 'dɔe 'un. 'De Kea -dbo' -aun -wεε -a -je Klisi 'a -ti' 'tmu 'bo Kea 'juoi.

3

Dbεεde dee 'a dbonuu

¹ -Bo -aa sea wlu -nia 'mba- 'tmu 'ee, -mε ao 'na -aa -booo' de ke'wle -aa jea -aa -ce" -ti' o poo ? -Aee' aomoo 'na -a -nuε nyu jru' "blii ? Aomoo 'na -aa -pon nyu 'je -a 'sbε "kpei -tu" -wεε uu 'je -a -ti' o po 'de ε 'di 'de ao -pee ? -Aee' aomoo 'na -aa -pon ao 'je -a 'sbε "kpei -tu" -wεε ao 'je -a -ti' o po 'de ε 'di 'de nyu -pee ?

² "Iun-, ε se kan' ni-, aoa' -ce" 'kpa moo -ni -aa 'sbε -ε -crua' 'de -a pεe o ε. Eε' 'sbε tu ε, εmε -ni aoa' 'kmu nyu -wee' "klein a 'jea 'jriε-, uu 'bεε-uu 'je ε 'dii nu.

³ Ka ao nia Klisi 'a 'sbε o 'crua 'de -aa nuudbo 'un ε, ε se 'kwla pa. Eε' 'sbε tu ε, 'sbeni se ε 'cru, 'kaa 'kmu ni Kea 'a -Suu mε -cru ε, ε se 'cruε 'bo "soi pae" "kpei, 'kaa ε 'cruε 'de nyio 'o pεe o.

⁴ Deε-ti -a -bεεa' -a -jea εε' wlu tu 'tmu ε, εmε -ni -a -teε' Kea -kwli" 'de Klisi 'un.

5 Ε se -με -a -βεε' δε jρε'ε νυα' 'de -aa -ce" 'kpa 'υν νι-, 'kaa dbo -aa νυα -bo -aa se ε νυ ka -cων' ka -με Kea με -εε -nyu" -a 'kpi -wεε -aa νυ ε.

6 Εμε -ε -nyu" -a 'kpi -ke -wεε -a -ni dbεεδε dee 'a dbonυn. Εε' dbεεδε tu se 'e κε' -ε -crua' "jri tba, 'kaa ε 'wlvε 'e Kea 'a -Suu 'υn. Κε' -ε -crua' -με ε 'dba νυb, 'kaa -Suu -με ε "nyte νυb 'kmυnιa'.

7 Kea 'a κε' -crua' 'bo "soi pae' "kpei -ta Moισt a "nyu ε Israε-kων ε, ω' "jua a fan' υb se ω' ja -gbuan' 'βεε-, δε-νυε' Kea 'a -cων' -εε fan 'bo ω "juoi ε, εε -flaan' 'de υυpυ "jri 'με. 'De -με 'kamω εε' -cων' tu se 'bo ω "juoi ni jeejee.

8 Dbεεδε dee Kea ke nyio -tua" 'emu ε, ε nmω "jrii, ε je κε' -nιa tein" -sii, δε-νυε' εε' κε' tu ε, ε ja νυb 'μεα' bι'. 'De dbεεδε dee -με ε, εε "nyte νυb 'kmυnιa' 'de Kea 'a -Suu 'υn. -je ε nιa kan' -mω 'ja a, -με νυb -a νυba Kea "juoi 'de εε' dbεεδε tu -cων ε, υba μυε 'e -cων' klaa" 'υn nιa' see, ε 'je Moισt -sii.

9 Ka Kea 'βεα "i -bo ε po "jri "kpaε' 'de dbo -εε kpυn a νυb 'pee 'υn 'ee, 'de -με dbo -εε νυε -wεε νυb a 'kpa "isrευn 'bo Kea "juoi -με 'e, Kea 'a "i 'βεεa' se "jri "kpaε' poi 'de -με 'υn see ? Kea 'a "i 'βεε- a μυε "jri "kpaε' poa', ε 'je -je -nιa tein" -sii.

10 Tω' -o, -je ε nιa kan' -mω 'ja a, -με -cων' -je ε fan tein" 'bo Moισt "juoi ε, -με 'ε fansυn se δε jρε' wων νι- 'bode, ε 'με "jri 'bode. Nyb se ε 'βεε- ω 'je ε dbεεδε dee 'a -νε -cων' 'ipoo-,

11 'kaa dι -ιa mua -sia' -bo -mι cεεn 'de -cων' 'υn 'ee, 'de -με dι -ji sea' -si' -ta 'ble -mι 'e !

12 -A -je kan' 'με 'de dbεεδε dee 'a -tι' 'υn ε, -a -kpa "isrευn 'bo Kea "juoi. De -a tba tω' 'i, εμε

-nao. Emε -ti -bo -aa sea wlu ε, -aa wai -wεε -aa wlu, faon 'a nu -avn.

¹³ Ka Moisi -cria" de "jru -wεε Israe-koun jea ɔɔ' "jua 'a fansun -ne "jriε- 'jee- ε, -a se kan' nu. -Ta ɔɔ' "jua 'boa fan-ti ε, υυ se ε 'je.

¹⁴ De Israe-koun sea Moisi 'a "jua 'a fansun -ne "jriε- 'jee- 'mva- -me 'de 'deε -gblein' ε- ? ε 'de me -ni υva' tɔ' kmuei", υva' de 'mii 'wɔan' niε 'kle, 'de εε' -ti' 'bn de -jeea 'de -sianwɔ 'di ε, -bo nyɔ a sea dbεdeε soa 'a wlu 'dii nu 'de υυ -pee ε, ka de -tuu" a 'kwla, 'kamɔ ε ni-. ε -kɔ' -na tae' fɔ kaan υυɔ "jrii. Emε -nυε' -wεε υva' 'wɔn 'e εε' wlu tu 'dei. -Bo εε' tae'fɔ tu 'je 'o -jei" 'wlv ε, -me -bo nyɔ ke Klisti "sii- "i -wεε.

¹⁵ De -wlv a 'e sese o -wεε -ε -jεεa 'de -sianwɔ 'di ε, 'sbε Moisi 'cria -ta "o -ta υva nuυ ε 'dii ε, tae' fɔ -criε" Suifv-wi" 'a pee "kpei ke -wee'.

¹⁶ 'Kaa wlu -crua' 'de Kea 'a 'sbε 'di ε 'naa : -Bo nyɔ "biie- 'de Tv"bo o 'sv ε, tae'fɔ -ne 'wlv 'o -jei" 'mε.

¹⁷ 'De wlu -crua' -ta, Tv"bo "sia 'nyɔn ε, emε -ni Kea 'a -Suu. 'De -ta Tv"bo 'a -Suu -me ni a 'ja a, -me nyɔ -ni a 'o υυ -seiε' 'de ke' 'kwa.

¹⁸ -Aɔv nyɔ "klein -ɔ -ke Klisti "sia "i ε, -aa "jua- 'wlvε 'kwla, tae' fɔ se -a "jri i kaan 'bode. -Aa -gbυen' Tv"bo 'a "i 'beεsun ja, ka -aa -gbvan' Tv"bo ja a. De ɔ ni a 'de -a 'bn me -nυε' -wεε -aa 'kmu a poo fai" 'de ɔɔ' -Suu 'bn. Tv"bo 'a -Suu me -εε nu εε' dbɔ tu -wεε -a -ke Tv"bo a -kɔɔa' a muu "jru o sɔɔn- sɔɔn-. -Wεε ka nyɔ ɔ -gbvan' "jvan-di nyɔ a -gbun kan' Klisti ja 'de -a 'bn.

De -εε κε' kma'

¹ Kea -ε -tea' -a dbo -νε kwa a, ε nmω 'di wōn, εμε -νυε' -wεε 'kpi 'a wa -a "i.

² 'De di nyu a nua 'e kwie' -wεε -ta nua' 'blea -tūn' ε, -aa' nu ι, -aa -fuuεn' -mū nya. -Aa' poo nyu 'srε i, -aa' bee Kea 'a wlu dū jru' "jrui, 'kaa -bo -aa sea Kea 'a wlu 'tmυ ε, ka ι nua tō' -tū 'kamō -aa -tmυ ι 'pepe 'bo Kea "juoi -wεε nyiōpυ 'a tō' 'je i "si 'de -aa -tū' 'bn.

³ 'De -pōia" -tū -aa -tmυa -bo ta' bu pa 'kwla ke ε, -mε 'de nyu -υυ -nua 'o "ma -jei" -pee mō ε paa 'kwla.

⁴ Uba' nyu tu ε, uba' 'je Kea 'a -tū' tō' 'bn, uba' -νε -kea' -nua 'nō 'kmυ "kpei ε, εμε -nū Satan, εμε -wa' uba' tō' 'ō "jri -wεε Klisi -ō -nua Kea 'a -kooō' i ε, υυ je oō' -pōia" -tū 'a -sōn' i 'je.

⁵ Tō' -o, -aa' 'tmυ -aa -ce" 'kpa 'a -tū', Sesi Klisi mō -ōō -tū' -aa -tmυ. Ka o nua Tu"bo ε, εμε -aa -tmυ 'de nyu -pee. -Apυ mō ε, -a -na -a -nue aoa' "juoinυbn -o 'de Sesi 'a -tū' 'bn.

⁶ De-nυε' Kea -ε -na : -Sōn' -sūn' 'de kwie 'di 'sυ -sōn' -sūn', εμε -sūn -sōn' -ke 'de -a pεe o -wεε Kea 'a -sōn' klaa" -εε fan 'bo Klisi 'a "jua 'a "pe "kpei -a -je ε juo 'de -aa de 'mii 'wōn tō' 'je wōn kain-.

⁷ -Je ε nua kan' 'ja a, -mε ka nyō o 'blea de -εε κε' kma' 'de -gblυ 'di, 'kamō -a -nū. -Apυ mō -kō' -gblυ, -wεε "ikmaa' -ε -sia dū -wee' nyu 'je ε Kea 'nyūn' kpaā-, ε se -apυ mō nū-.

⁸ Nyu 'nye -a 'bn 'ε -ta "o -ta, 'kle 'a kpe -wee' a 'nye -a "kpei- 'mε -ta "o -ta, 'kaa -aa' waa i 'de 'kle -sōn. -Aa -je -aa -ce" wōn 'mε, 'kaa -a se de tō' 'itba -tū' 'bo.

9 Nyv a nv -a -cruun" "jrii 'mε, 'kaa Kea se -a 'bo. 'Kpi a wa -a "i 'mε, 'kaa -aa' sɔn i.

10 -Ta "o -ta -aa mua jeejee ε, -aa ku -a -blea εε 'jee 'kle, εε ποεε nyv Sesi 'a 'mε -ti -kwlv o. 'De εε' -ti' 'bn ε, ɔɔ' 'kmvnia' 'je "jri "kpaε' po -o -ke 'de -a kui' -wεε ao 'je ε 'je.

11 Dε-nvε' 'kamɔ -a -nɪ 'kmv, 'kaa -aa 'kmv -teε 'mεa 'a -tea' jeejee 'de Sesi 'a -ti' 'bn, -wεε ka Sesi nia 'kmv ε, 'de -aa 'blvku -εε mua 'mεa' 'je ε to-.

12 -Je ε nia kan' -mɔ ε, -mε -apv mɔ ɔ die 'mεa' 'wɔn i -wεε ao mɔ 'e 'kmvnia' 'je.

13 Wlv -crua' 'de Kea 'a 'sbε 'di ε, ε 'naa :
'In 'je Kea 'a -ti' tɔ' 'bn 'ε εmε -ti 'ma 'tmv ε.
"Ju -tmva wlv -nε, Kea -kwlv" -te' -suu -nia 'de ɔ 'bn εmε -nɪ 'de -apv mɔ 'bn -ke, εmε -ti dε -a -jea Kea 'a -ti' tɔ' 'bn -aa -tmv ε.

14 -A -je kan' 'mε, Kea -ε -sa Tv"bo Sesi "kunyɔ' εε muε -apv -ɔ -ke Sesi "sia "i "kunyɔ' -saa' -ke, -wεε ε 'je ao ke -a -wee' 'bo ε "juɔi kpa -tadue.

15 Dɪ -nia 'mva- ɪ -wee' "klein nvvε' 'de aɔa' 'dɔε 'a -ti' 'bn, -wεε Kea 'je nyv -tuu"-tuu 'saavn "jrii nv 'de vva' -tuu"-tuu 'je εε' -kai" 'mate po -wεε Kea 'a "i 'bεεnyɪ 'je 'blva- ja -kɔ' !

Dɪ Kea -tea -a 'dei ɪmɪ -a -te' -kwlv"

16 εmε -ti -aa Kea -kwlv" -tea' -nvε' -wεε 'kpi 'a wa -a "i. -Bo -aa 'blvku mε 'ε -ce" sea isɔn mɔ 'de ε, -aa pεε -je -wlvva 'wlvva' dee ε, -mε ε ποε -gbɔdee "ni 'wɪ "o 'wɪ.

17 'Kle -aa -jea 'de -sɪanwɪ 'di se dε jrε' nɪ-, εε muε -sia'. εmε -εε muε nva' -wεε -a -je 'mva-tɪ klaa" -sea' -kwε -ta 'ble 'je 'de nya. εε' 'mva -ti -tu ε, nyv se ε 'bεε- -wεε nyv 'jee 'kle -nia 'e -sɪanwɪ 'di "ipoo-.

18 Ε se δι nyu a 'jeea "jriε- 'no 'kmu "kpei umi -a tba tɔ' "i ni-, 'kaa δι nyu a 'jeea "jriε- -wεε Kea -teea -a 'dei 'de javn 'di umi -a tba tɔ' "i. 'De δι nyu a 'jeea "jriε- ε, -mi 'a -kwle -si' -ti, 'kaa -ji nyu 'a 'jeea "jriε-, -mi niε 'kmu jeejee.

5

1 Tɔ' -o, -a -je kan' 'mε 'bluku -a -niα 'e 'bn 'no 'bluα- "kpei -ta, ka nyɔ ɔ poa -tan 'tanfo "jei, 'kamɔ ε ni-. -Bo εε sea isɔan' mu mɔ 'de ε, Kea nuε -tein deejrε' de 'de javn 'di -i se isɔn-ta 'ble -wεε ε -tee -a 'dei. -Mi 'a -tein tu ε, nyiɔ 'ɔ sɔn si de nu.

2 'De -aa -kpa i mɔ la -ke, de-nuε' -a -niε "i -a -je -aa -suu 'a -tein -niα 'e javn 'di 'bn paa ka nyɔ ɔ paa "bai 'bn ε.

3 -Bo -a -paa εε' -tein tu 'bn, -mε -a se kui cen-.

4 -Ta -a -niα 'de 'bluku -nε 'bn ke ε, -aa -kpa i, ka nyɔ ɔ 'blea kwaku -gbe, 'kamɔ ε ni-. Ε se -mε -a -niε "i -a -je -aa 'bluku "jru i-sa -mε ni-, 'kaa de -je -aa -pɔan εmε -ni -a -niε "i -a -je -aa ku dee -niα 'e javn 'di 'bn paa-, -wεε -aa ku -je εε mua 'mεα' -mε 'je iblu 'de ku -je sea 'mε-ta 'ble 'bn.

5 Kea 'a -ce" 'kpa mε -niε "i -wεε -a -je fai" poo kan', εmε -nyl" -avn εε' -Suu -wεε -ε -te' -a wlu 'kwa i 'de δι 'dɔε ε -tee -a 'dei 'a -ti' 'bn.

6 -Je ε niα kan' mɔ 'ja a, -mε -aa δι kuε i, 'kpi se -a "iwai 'bode. 'De -a -je kan' 'mε -ta -a -niα 'de 'bluku 'bn ke ε, -mε -a -tεen Tυ"bo 'a -tein o.

7 Δι -aa na -aa mua -pee ε, nyɔ 'ɔ 'jee ι "jriε- ke, 'kaa umi -a tba tɔ' "i 'de Kea -kwli" -tea' 'bn,

⁸ εμε -kuu -aa δι i la. 'De δε -je -aa -pōan i -gblein' ε, εμε -ni -a -nιe "i -a -je 'bluku -ne "jru i-sa -wee -a -ke Tu"bo 'je i -te.

⁹ 'De εε' -ti' 'υn ε, -bo -a -ni 'e 'bluku -ne 'υn o, -bo -a -wlv 'e 'bluku -ne 'υn o, -aa -pōn -a -je 'e ε "jri 'dei nmōō -ke.

¹⁰ 'Kaa -a -wee' "klein 'je de 'wlv -o 'bo Tu"bo 'a nyv 'a 'pee 'jekpaa- "juoi, nyv jrv' se de siei. 'De -ta -a -niia 'de 'bluku 'υn, δι -a nva -bo ι nmō "jrii o, -bo ι nyi "jrii o, -a -je ιa' -kei" 'je -o.

-A -ke Kea -seea -ti' "kpei- 'de Klisi 'υn

¹¹ Δε -a -jea 'o Tu"bo 'a nyv 'a 'pee 'jekpaa- "juoi mu ε, εε' faun a nv -avn -ε, εμε -ti dbo -aa nva -aa -pōn nyv 'je εε' bv juo 'pepe. 'De 'bo Kea -me "juoi, -aa 'kmv 'pēen "kpaē'. 'In -tee' -kwli" 'de ao pēe o ε, δε -a -nia 'υn ao juē' -ke.

¹² Ε se -me -a poe -aa -ce" 'kpa -ti' o ke'wle 'bo ao "juoi ni-, 'kaa -a -nιe "i -a -je aopv -je "nyv -wee ao 'je -tuosvn de po 'de -aa -ti' 'υn. -Bo ε ni kan' a, -me ao 'beē- ao 'je nyv -uva -beēa' uva' -cei" wlv -pee 'tmv-. Uva' nyv tu ε, δι -nmōōa 'e nyiv "jri 'dei ε, ιmι uva -gbvn' ja, 'kaa δι -nia 'e nyiv pēe o ε, uva' -gbvn -mι ja.

¹³ -Bo ε ni tv' -wee δε -aa -wlv 'tmva' ε se bv 'ble ε, ε ni 'e Kea 'a -ti' 'υn -o, 'de -bo ε 'ble bv ε, -me 'de aoa' 'dōe 'a -ti' 'υn -o.

¹⁴⁻¹⁵ 'De δι "klein -aa nva 'υn ε, Klisi 'a nyv 'a -ti' kmaa' nma -a 'υn 'ε, δε-nvε' tv' -nia 'de -a 'υn ε, εμε -ni -bo nyv due' kōvn -gbai' 'me nyv -wee' 'a 'mea' a, -me ka nyv a 'mea, 'kamō v -wee' ni. -Wee -bo v ni 'kmv ε, v je uva' -ce" 'ε 'kmv ni-, 'kaa "ju -ō -mea 'de vvpv 'a -ti' 'υn -wee -ō -soan "kunyiv' ε, omō -ōō 'kmv v 'je ni-.

16 -Je ε nia kan' -mɔ 'bode ε, -mε -a se ε 'bεε- -a -je nyɔ 'a nɪsɪn ke ʊba' -pɪn" dɪ ja -gbɪn, ka nyɔ ɔ -gbɪn nyɔ jrɔ' ja a. -Bo -a -gbɪn Klisi "jriε-nia 'mɔ- ja mɔ tein" 'de ε, -mε kaan ka la -a se ɔ kan' -mɔ ja -gbɪn i 'bode.

17 -Bo nyɔ ke Klisi "sii 'i ε, -mε Kea pɔε ɔɔ' 'kmɔ 'a -gbɔdee 'ni, dɪ -nia tein" -mi -si', -wεε dɪ -wee' 'kpa dɪ dee-.

18 Dɪ "klein -aa -wɪba 'tmɔa' -ta ɪ -wee' 'wɪbε 'e Kea 'ɪn. Εmε -nɪε' -wεε ε ke -a -seea' -tɪ' "kpei-'de Klisi 'ɪn. Εmε -te' -a dɔ -nε kwa -wεε -a -je -tɪ' "kpei -seea' -tɪ 'tmɔ 'de nyɔ -pee.

19 -Tɪ' "kpei -seea' -tɪ -aa -tmɔa εmε -nɪ Kea cεεn 'de Klisi 'ɪn -wεε ε ke 'kmɔ "kpeinyɔ -seea' -tɪ' "kpei-. ʊba' -kɔ ʊb nɔa ε sɪ -sro' 'bo ʊpɪ "jru, εmε -nɪε' -wεε ε pɔ -aɪn -tɪ' "kpei -seea' wɪ 'wɔn, 'de -a -tmɔ ɪ.

20 Klisi dɔ -aɪn -wεε -aa bae aɔpɪ i 'de ɔɔ' 'nyɪ 'ɪn 'de aɔ ke Kea 'je -tɪ' "kpei- -seea'. Ka Kea 'a -cε' 'kpa a baea aɔpɪ i, 'kamɔ ε nɪ- : aɔ 'wɔn- aɔ ke Kea 'a -tɪ' "kpei -seea' -tɪ.

21 Klisi -ɔ sea dεsaɪn juo ε, ɔmɔ Kea kpɪn dεsaɪn 'a 'pee 'bo -aa -kɔi" -wεε -aɔpɪ -ɔ -ke ɔ "siaa 'i ε, -a -je "isrεvɪn 'kpa 'bo Kea "juɔi.

6

1 -Je ε nia kan' -mɔ ε, -mε -aɔpɪ -ɔ -ke Kea a nɔa dɔ -tadue ε, -aa baeε aɔpɪ i, 'saɪn Kea nɔa aɔ "jrii ε, aɔ 'bo ε "i "taie -wεε ε 'bo aɔ kwa "maa.

2 Kea wɪu' ka 'de εε' 'sbε 'di ε 'naa :
'ɪn kpɪn -ma baewɪu 'mε 'de nɔ' 'dɔε 'di -wεε 'ɪn pɔ -ɪn sɪn o 'de 'pɪ -sɪn 'di.

Ao -gbun 'no, no" 'dœ -ε -nia 'pu -son ε, ε ka 'de -stanwɪ 'di.

³ -A se ε "inu -a -je dε "o dε jre' nu 'de -aa 'kmu 'un -wœ ε 'je nyɔ jro' 'e dεsavɪ 'di po 'de ɔ 'je -aa dbo nya -fuun.

⁴ 'Kaa ka -a -nia Kea 'a dbonɔun ε, -aa to εε' sun 'mε 'de nyu -pee. 'Kle 'a kpe "klein -aa cœan 'un ε, -a -kuue pœe i : -Bo nyu 'nye -a 'un o, -bo dε -pɔɔn -a 'kwa o, -bo faun a sea -a nu o,

⁵ -bo ε nu 'e blati o, -bo ε nu -kaso 'di o, -bo -cruen" ε sea 'kpa 'de -aa -ti' 'un o, -bo ε nu 'e seadbo -aa nva -ti 'un o, -bo "nyɔ' cœan -a "jrii -wœ -a -tee "jru o, -bo 'muε- ε sea -a 'dba o, 'kle 'a kpe -aa cœan 'un -ni, -a -kuue pœe i mamaɔ 'su.

⁶ Di -a -jea nu -wœ ka -a -nia Kea 'a dbonɔun -ε -jeε to ε, umɪ -aa nu. 'De -aa 'pepe nia' o, -aa dε "jriijua' o, -aa pœe "wɔin 'bœa' ke 'diwɔnmɔa' 'un 'de -aa tɔ' -kwœai 'un, ε ke -aa nyu 'a -ti' kmaa' -ε sea "jridepɔoa' -son ni ke-.

⁷ 'Bo -mε 'de ε, tɔ' -ti 'a wlu -aa -tmva o, "ikmaa' Kea "nyɪ -avɪ o, "isredɪ -aa nva ɪ -wee' mɪ -ni -aa poodɪ ke -aa "kpei- 'tuandɪ ke -wœ -aa -fɔɔn tu 'un. Imɪ -ɪ -je ε to ka -a -nia Kea 'a dbonɔun ε.

⁸ -Bo -son jro' ɔ, nyu a -tee -aa ni', -bo -son jro' ɔ, vva 'dbaa -a -tin' 'i, -bo 'wɪ jre' o ε, vva dooa -aa 'nyɪ 'mε, -bo 'wɪ jre' o ε, vva pœe -a -ti' o. Vva 'daa- -avɪ nyu 'srɛipɔɔun, 'de -mε 'kamɔ -aa -tmu tɔ' -ti.

⁹ nyu 'a 'je -a dε 'un, 'de -mε 'kamɔ nyu juo -avɪ 'pepe. -Aa die 'mœa 'a 'wɔn i, 'kaa -a ka -a -niε 'kmu ke. -Aa -jeε -aa -cœ" wɔn 'de blati "wɔin, 'kaa -a se 'mε.

¹⁰ -A "kaεε "jrii, 'de -mε 'kamɔ -a -ni 'e 'mva- 'un

'wɪ "o 'wɪ. Nɪa" a 'dba -aʋn -ɛ, 'kaa -a nʋɛ nyʋ -tuu"-tuu "wliiejeʋn 'ʋn. De jrɛ' se -a 'kwa nɪ-, 'de -mɛ 'kamɔ -a -nɪ dɪ -wee' "klein 'a jeʋn.

11 'Oo Korinti-kɔʋn, -a wa wɔn' i -wɛ- la -a je aopɔ dɪ -wee' -pee 'tmʋʋ-, -a -kaiɛn -aa pɛɛ -wee' wɔn 'de aoa' -tɪ' 'ʋn.

12 Aoa' 'tʋn -nɪa 'de -a 'ʋn ɛ, ɛ se 'i 'piie, 'kaa aopɔ -mɔ ɔ, -aa 'tʋn 'piie 'i 'de ao pɛɛ o.

13 'Ma 'cɛ, -bo 'ma sea ao -pee wlu ɛ, ka "bo a wlua ɔɔ' "nyuu- -pee, 'kamɔ ɛ nɪ-. Dɪ -a nʋa aopɔ "jrɪi ɛ, ao -sa 'e ɪa' sʋn dɛwɛ-jɛ, ao "nyɪ -aʋn. Ao kain aoa' pɛɛ wɔn 'de -aa -tɪ' 'ʋn.

Pɔɔ -saa Korinti-kɔʋn fɛn'

14 Ao ke nyʋ -ʋʋ sea Kea 'a -tɪ' tɔ' 'ʋn 'je 'bo "i "siie, dɛ-nʋɛ' wlu 'ʋn 'bɛɛa' -je -nɪ 'o nyɔ -ɔɔ -jea kɛ' wɔn ke nyɔ -ɔɔ' 'jea kɛ' wɔn 'nyɪ ɛ- ? 'De dbɛɛdɛ -jɛwɛ- -nɪ 'o -sɔn' ke kwie 'nyɪ ɛ- ?

15 'De wlu' i'wɔan' -je -nɪ 'o Klisɪ ke Satan 'nyɪ ɛ- ? 'i "sia' -jɛwɛ- -nɪ 'e nyɔ -jea Kea 'a -tɪ' tɔ' 'ʋn ke nyɔ -sea' Kea 'a -tɪ' tɔ' 'ʋn 'je 'nyɪ ɛ- ?

16 De -nɪ 'o Kea -gbu klaa" ke kɔin 'nyɪ ɛ- ? Dɛɛ -tɪ 'ma 'da kan' a, ɛmɛ -nɪ -apɔ -jea 'kmʋnɪ Kea 'a -tɪ' tɔ' 'ʋn ɛ, -apɔ -nɪ ɛɛ' -gbu", ka Kea 'a -cɛ" 'kpa 'tmʋ ɛ see ɛ, ɛ 'naa :

'ɪn nɪɛ "i 'ɪn 'je 'e ʋpɔ "klu "ti -wɛɛ ʋʋ ke 'ma -a -je na-, 'de 'ɪn 'je ʋpɔ 'a Kea nɪ-, -wɛɛ ʋʋmʋ 'je 'ma 'cɛ nɪ.

17 ɛmɛ -tɪ Tʋ"bo 'na : Ao 'wɪʋ 'e nyʋ "klu, ʋʋ ke ao -seea' i. Ao 'bo ʋʋa' -gbɛɛ' dɪ "iblaa -wɛɛ ao je aoa' -cɛ" -flɛn" kɔʋʋn-. 'De 'ɪn 'je aopɔ sɪn 'sɔʋn kɔʋʋn.

18 -Wεε 'in 'je ao "bo ni -wεε aomɔ 'je 'ma "nynunmai ke "nynuunynɔkpaε' ni-. De Tɔ"bo -ε -blea "ikmaa' -wee' "klein 'tmɔa, εmε -nao.

7

¹ 'Ma -ti' kmaɔn, -jε Kea cεan wlu -nɔa kan' -tie" 'de -aa -ti' 'ɔn 'ja a, -mε dɔ -ɔa kɔɔn a -aa 'blɔku ke -aa tɔ' -flɛn" ε, -a -saa -mɔ kwa -sɔn. -A -kɔɔn -aa -cε" i -wεε -bo -a -nɔ 'kmɔ ε, -a -je Kea pleε-, 'de -a -je 'pepe ni mamaɔ 'sɔ -a -je mu -a -je nyɔi.

Pɔɔ 'a 'mɔa-tɔ

² Ao "nyɔ -a -teɔn 'de ao pɛε o ! -A se nyɔ jɔɔ' "i 'fa, -a se nyɔ jɔɔ' 'ɔ dε dooa-, -a se nyɔ jɔɔ' 'ɔn dii 'de aopɔ "klu.

³ ε se 'in 'je ao 'pɛε kɔɔn εmε -ti 'ma 'da kan' ni-, dε-nɔε' 'in wlu' ka sese 'in 'na -bo -a -nɔ 'kmɔ o, -bo -a -wɔw 'kmɔ o, aoa' -ti' se 'e -a pɛε o -kwɛi.

⁴ 'In -teε' ao -kwɔlɔ' 'pepe, dɔ 'dɔε 'in 'jea 'tmɔ 'de aoa' -ti' 'ɔn ɔ -tiεi", εmε -ti -bo 'ma sea aoa' 'nyɔ 'si ε, 'ma wa wɔn' i. εmε -kuu 'ma dɔ i -wεε -ε -jii" 'ɔn 'mɔa- 'ɔn 'de 'kle 'di.

⁵ -Ta -a -jiia 'de Masedoanɔ ε, -a se -tegbɔɔ 'je due', -a -je 'kle 'a kɔε -wee' 'mε, nyɔ jɔɔ' 'bleεε -a 'dii -wεε ɔɔa -cε' -a o, 'de faɔn a nɔ -aɔn.

⁶ 'Kaa Kea -εε -tua" nyɔ -ɔɔ -kaε" a "jrii -ti' -kwɔlɔ' i ε, εmε -tu" -a -ti' -kwɔlɔ' i 'de Titɔ 'a jia' 'ɔn.

⁷ 'De ε se Titɔ 'a jia 'a 'sɔ mε -tu" -a -ti' -kwɔlɔ' i ni-, 'kaa ka dɔ ɔ 'jea "jriε- 'de aopɔ o -wεε -ɔ -kuua ɔɔ' dɔ i ε, ɔmɔ -ɔa "kuan ɔ pɔ -aɔn, -wεε -ε -kuu -aa dɔ i -ke. De -εε "kuan ɔ poa -aɔn -ke ε, εmε -nɔ ɔ 'na ao nɔε "i ao ke 'ma -a -je 'jee-,

ao "kaeε "jrii -wεε ao ni ne "kpei 'de 'ma -ti' 'un. Eme -ble 'ma 'mva- mo kpleiin.

8 To' -o, 'sbe 'in ja aopu ε, -bo ε "kae- ao "jrii mo 'de ε, ε se 'ma -soon 'ble kaan ka, 'de -bo 'in -tu" εε' -soon mo tein" 'de ε, -me de -ε "kaea ao "jrii 'de no" de-saan" 'di, εme -o.

9 'Kaa kaan ka 'ma nuε 'mva-. ε se -me de 'in "kaea ao "jrii, εme -ble 'ma 'mva- ni-, 'kaa de aoa' "jrii "kaea' nuε -wεε ao jua aoa' disain "i, 'de ao "biia 'e Kea o ε, εme -ble 'ma 'mva-. "jrii "kaea' -je -nia kan' -mo ε, -me 'wbe 'e Kea 'un. 'De de -apu mo nva -ke ε, ε se aopu desavn "jrii nu mo "pi ε ni 'de aoa' 'dce 'a -ti' 'un -o.

10 "Jrii "kaea' -je Kea a ceεan 'un -wεε εε poa nyu 'a 'kmu fai" ε, -me ε poε 'puva' "jru "kpei-. Nyu se ε 'beε- nyu 'je -me 'ε -soon -tu", 'kaa -bo nyu "kae- "jrii 'de 'kmu "kpeidi 'a -ti' 'un ε, -me ε poε 'mea' "jru "kpei-.

11 "jrii "kaea' -je -wba 'e Kea 'un ε, ao -gbun de -me "nyta aopu ε ! Ao -gbun de εε' "jrii "kaea' tu nuε -wεε aoa -tua" aoa' -ce" 'ε -ti' ε, 'de aoa -sa aoa' -ce" -ti' "kpei ε. Eme -nuε' ke'wle -wεε -tin' 'dbaa aopu "i, 'de faun a nu aopu, -wεε aoa -pon ao ke 'ma -a -je 'jee- 'de ao ni ne "kpei -wεε ao niε "i 'pee 'je desavnvi kpu. Ka aoa' -ko sea 'e εε' 'tmva' tu 'di ni ε, εme -εε sun ao to 'de di -nia 'mva- -wee' "klein 'un.

12 'De -bo 'in poo aopu 'sbe -jei" ε, -me ε se 'de nyo -o -fa nyo "i o, nyo o 'fa "i 'a -ti' 'un ni-, "un-, ε se -me 'in naa to' "kpei- ni 'de-. 'Kaa deε-ti 'in ja ao 'sbe ε, εme -ni ka aoa -tua" aoa' -ce" 'ε -ti' -wεε ka ao nia ne "kpei 'de -aa -ti' 'un ε, ε 'je "jrii "kpaε' po, -wεε aoa' -ce" 'kpa 'je kan' 'je 'bo Kea

"juoi.

¹³ Ao 'jea 'ma 'sbe -wεε ao kpuun a aoa' -ce" i, 'de ke 'sia 'nynti ao nua kan' a, ε nmoo 'un 'di won, εme -ε -kuu 'ma di i. De Titu jia 'de aopy "klu -wεε oo' to' blua 'de o -sa 'e 'mua- a, εme -nmoo -a 'di won.

¹⁴ -Ta 'ma 'tmua aoa' -ti' 'de Titu -pee tein" ε, 'ma 'sao 'jaa 'bo o "juoi 'de aoa' -ti' 'un. O jia 'de aopy o ε, ao se 'un -tin' 'i 'dbaa 'bo o "juoi, 'kaa ka di "klein 'un 'tmua 'de ao -pee nua to' -ti ε, 'kamoo di 'dεe 'un 'tmua 'de aoa' -ti' 'un 'de Titu -pee ni -ke.

¹⁵ Ka ao 'je o won o, ka ao nua oo' sun 'soon kpuunsun 'de oo' ni' -tea' ke "kpei- cεεa' 'un ε, -bo o po i -kwlu o 'su aoa' -ti' kmaa' -nua 'de o 'un, ε 'kpa "kpei ke'wle.

¹⁶ De 'un 'bεεa 'un 'je ao -kwli" -te' 'de di -wee' "klein 'un ε, ε 'blee 'ma 'mua-.

8

Ao -sa de kwa i

¹ 'Bo -mε 'de ε, 'ma de'di -wi", 'saavun Kea nua Masedoan Kea -gbi "jrii ε, εme -εε -ti' -a -ni" -a -je 'tmu 'de ao -pee.

² Kea 'a -jei" naavun -nua 'e Masedoan ε, 'kle su cεεan 'un ε -tiei". Ε -tien' uupu i -tin -tin, 'kaa su se wlu' 'wlu. 'Mua -nua 'de uupu 'un, ε cen -je "kpei -tie". Ε -nue' su se uua' -ce" 'ε nua" 'a 'dbaa' ja -gbun 'su su -sa de kwa i 'de pee 'dεe 'un.

³⁻⁴ De su 'bεεa 'jeea', εme su ja-. 'De su cen -mε "kpei -tie" mo'o -ce". Εε' de tu 'wluε 'o uua' -ce" -kwli", 'un se uupu de jre' i -tee'-. Su bae -a i -bae -bae -wεε -a -je uua' -ne -paan' kpuun -ke 'de -a -je ε Kea 'a -jei" naavun -nua 'e Selisalem kpa. Su 'na

: -Bo -aa -paan' mu 'e -aa de'di -wi" o 'de Suide 'saavn -o ao je -a "jrii nu. 'Ma 'tmvε aopv tō' -ti, dt "klein υv nva 'mva- 'in 'je ia' -ta 'mε.

⁵ 'De ka -jō -a -teε' -kwlh" ε, υv se kan' -mō 'ō 'sv nu, 'kaa υv "nyl vba' -ce" Tv"bo 'mε ke tein" -wεe υv "nyl -avn vba' -ce", 'kamō Kea nε "i.

⁶ Emε -ti -a dbo Titu 'de aopv o -wεe dbo o -teea tein" ε, o 'je ε nya kpa 'de ao 'je dε kwa i-sa, -wεe ao 'je Kea 'a -jei" naavn jrv' 'dōe "jrii nu -ke.

⁷ Ka "wliiejvun nia 'kamō ao n-, dt -wee' "klein siie aopv i : Kea -kwlh" -tea' o, wlu 'tmva' o, dε "jriijua' o, nε "kpeinia' 'de dε "o dε 'vn o, -aa -ti' kmaa' o, -mī -wee' nī 'e aopv 'vn. -Jε ε nia kan' -mō 'ja a, -mε ao cen -je "kpei -tie" 'de dε kwa i-saa' 'vn -ke.

⁸ -Bo 'ma sea kan' 'da a, -mε 'in se aopv ke' "i -te, 'kaa ka nyv jrv' nia nε "kpei ε, emε 'ma 'tmv 'de ao -pee -wεe ka aoa' nyv 'a -ti' kmaa' sea "jridepooa' -son nī ε, 'de ao 'je ε juo-.

⁹ 'Saavn -aa Tv"bo Sesi Klisi nva -a "jrii ε, ao juε'. Omō -ō -nia dt -wee' "klein 'a jei ε, o nve oō' -ce" nua" nyō 'vn 'de o 'je ao svn o po -wεe oō' nua" nyō nia' 'jeε nυ 'de "diwan 'je ao kpvn 'de aoa' 'kmvnia' -wee' 'vn.

¹⁰ Dε 'ma naa tō' i 'de εε' -ti' 'vn ε, ε ka : Aopv mō ε, ε se -jε mε la ao -te dε 'dōe nva' -pvn" nī-, 'kaa dε -wlvā 'e -svn -sia o ε, aopv -saa "i -ō -te 'dōe nva 'a kein"ke.

¹¹ Dε ao nia "i ao 'jea nυ tein" ε, ao kpe nya la ao 'je mu ao 'je nyini. 'Kpī ao "dua 'vn tein" -wεe ao nia "i ao 'jea εε' dε tu nυ, ao "duo ia' 'kpī tu 'vn -wεe dε ao 'bεεa kwa i ao 'je ε 'dōe 'vn nυv-.

12 De nyɔ 'blea -bo ɔ nɛ "i ɔ 'je ε 'dɔe 'ɔn nɔv ε, -mε nɔ "jrii. De nyɔ 'blea -bo ɔ "nyɪ ε Kea, ε kɔvɛn', εε' -tee' dε -jε ɔ sea 'ble i.

13 'In se 'na ao cɛn aoa' -cε" kui -wεε ao 'je nyv jɔv' sɔn o po 'de dε 'je aomɔ 'kwa -pɔɔn, 'kaa -bo dɪ siie aopv i ε, -mε ao -sa 'o ao 'je vɔvɔ "nyɪ -wεε ao 'je 'bεε-.

14 'De -stɔnwɪ 'di ε, dε jɔε' se ao 'kwa -pɔɔn, dɪ -wee' siie aopv i. Ao 'bεε' ao 'je vɔvɔ sɔn o po. -Wεε -sɔn -tɪ dε ε mua ao 'kwa -pɔɔn' -wεε ɪ 'jea vɔvɔ mɔ isiie ε, 'de vɔ 'je ao sɔn o po -ke. 'Kamɔ -bo ao nɔ -wεε ao 'je 'bεε-.

15 Wlu -cɔvɪa 'de Kea 'a 'sbε 'di ε, kε 'da ka, ε 'naa : -Ta Kea "nyɪa Israε-kɔvɛn diidε 'de -pɔɔn" blɔa "kpei ε, nyɔ -ɔ -tɪan' dɪ -tuu" ε, dε jɔε' se ɔ isiie-, 'de nyɔ -ɔ sea dɪ -tuu" -tɪn' ε, dε jɔε' se ɔ 'kwa -pɔɔn.

Nyɔ -vɔ -ke Titɪ a na

16 'Ma pɔε Kea 'sε-, dε-nɔε' ka aoa' -tɪ' nɪa 'de 'ɔn pɛε o ε, 'kamɔ ɪ nɪ 'e Titɪ pɛε o -ke.

17 -Ta 'ɪn -tee' ɔ i -wεε ɔ 'jea 'de aopv o jɪ ε, ɔ se 'o wlu tba, dε-nɔε' ɔɔ' -cε" 'kpa -tee' 'e aopv o jɪa 'a kein'ke see.

18 -Aa de'di jɔv' -ɔɔ -tmɔa -pɔɪa" -tɪ -wεε Kea -gbi -wee' a pɔa -tɪ' o ε, ɔmɔ -ke Titɪ -aa dɔo 'de aopv o.

19 -Aa de'di -nɔ, ε se 'e aopv o 'a 'sɔ mɔ ɔ 'je mu nɪ-, 'kaa Kea -gbi -te ɔ 'o 'ε -wεε -paan' -nɔvɔ -ta, -bo -aa sea ε Selisalem kpa a, ɔ ke -a -je mu -ke. De 'dɔe -aa nɔvɔ -ta -a -nɛ "i ε 'je Tɔ"bo 'a 'nyɪnɪ "i 'bεε- -wεε ka -a -kma Kea 'a -jei" naavɔn 'a -tɪ' ε, ε 'je ε to-.

²⁰ Δε 'dɔe -a -nɪa 'i -a -jea nɔ -nɛ, -a se ε -pɔn -wɛe nyɔ 'je -a 'dei wluu- 'de 'wɛi -tia kan' -nɪ 'a -tɪ 'ʊn.

²¹ Δε-nyɛ' dɪ -nɪa ka -cɔɔn' ka ɪmɪ -aa -pɔn nɔa' i 'bo Tɔ'bo ke nyiɔpɔ 'juɔi.

²² -A -tuɛ" ɔpɔpɔ -aa de'di jɔɔ' "kpei ke'wɛ. -Mɔɔ' de'di tu ε, -a -tɪn ɔ i 'mɛ kpe -tuu"-tuu, ka ɔ nɪa nɛ "kpei, -a -juɪ', 'kaa kaan ka ɔɔ' nɛ "kpeɪnɪa' 'kpa "kpei, de-nyɛ' ɔ -teɛ aɔpɔ -kwɪ" kpleɪn.

²³ 'De Titɪ -ɔ -ke 'ma na -wɛe -aa nɔa dɔɔ due' 'de aɔa' -tɪ' 'ʊn ke -aa de'di -wɪ" -ɔɔ -ke ɔɔ jɪa, ɔɔ -wee' nɪɛ Kea -gbi 'a dɔɔn -o, ɔ -wee' a 'bɛɛ-Klɪsɪ 'a 'nyɪnɪ 'i.

²⁴ Εmɛ -tɪ ka aɔ kma ɔpɔpɔ 'a -tɪ' ε, aɔ 'je ε to -wɛe Kea -gbi -wee' 'je ε 'je. -Tɪ' 'ʊn pɔa aɔpɔ o 'de ɔɔ 'jɪ ε, aɔ to εɛ' sɔn 'de ɔɔ -pee, -wɛe 'ma 'jua 'je 'e 'wɔɔ.

9

Ao -sa de kwa i 'de 'mɔa- 'ʊn

¹ -Bo ε -tu" Kea 'a -jeɪ" naaɔn 'a sɔn ɔpɔ-tɪ ε, 'ʊn se -mɛ 'ε 'sɔɛ aɔ -jeɪ" pɔɔi,

² de-nyɛ' 'ʊn juɛ' aɔ -teɛ -mɛ 'ε kein"ke see. -Ta 'ʊn nɪa 'de Masedoanɪ ε, 'ʊn pɔɛ aɔ -tɪ' o. 'ʊn wlu' ka 'de Kea 'a -jeɪ" naaɔn -pee 'ʊn 'na : Δε -tɔa' 'e -sɔn -sia o ε, -aa de 'di-wɪ" -nɪa 'e Akai -teɛ -paan' nɔa 'a kein"ke. Δε aɔ nɪa nɛ "kpei 'de -paan' nɔ -tɪ 'ʊn -nɛ, mɛ ɔɔ 'wɔn -wɛe -ε -sa -paan' nɔa' "blo 'de ɔɔa' -tuu"-tuu pɛɛ o.

³ 'ʊn dɔɔ -aa de'di -wɪ" 'mɛ, -wɛe wlu 'dɔe -a -tmɔa 'de aɔa' -paan' nɔ -tɪ 'ʊn ɪ je sɪ 'kpa. Aɔ -te -paan' nɔa 'a kein"ke -wɛe ka 'ʊn "sia aɔa' 'nyɪnɪ aɔ 'je kan' nɔ -cɛɛn'-.

4 -Bo 'in ke Masedoanl -nyv a sea 'de aopv- o ji -wεε ao se dl nmaea' -kō' ε, εε muε 'mō -tin' "i 'dbaa -mō -o, 'kaa aopv- εε mu -tin' "i 'dbaa -gblein', δε-νυε' -a -tee' ao -kwli".

5 Εμε -ti 'in -gbven ja 'in 'je ε, -wεε 'ma dbo -aa de'di -wi" nya 'de aoa' -paan' -εε wlu ao εεan -tie" υv 'je ε kpoi" po, -mε -bo 'ma sea ji ε, aoa' -paan' 'kpa kpoi" 'mε. -Bo ε ni kan', -mε ao nυε' 'de pεε 'dōe 'vn, δε jre' se ao -kwlv kpon i.

6 Ao sie ε -kwlv o, nyo -o poa δε-saan" ka 'de -kle ε, oō muε δε-saan" 'jea', 'de nyo -poa' δε -tuu" 'de -kle ε, oō muε δε -tuu" 'jea'.

7 Ka jrv' nua "i o 'jea ja 'de o pεε o ε, o ja- kan'. Nyv 'bo nyo -klaan" "kpei -teeε' -wεε o 'bo -paan' nυεε 'de "jrii "kaea' 'vn, δε-νυε' nyo -oō -sa δε kwa i 'de 'mva- 'vn ε, oō -oō "dia Kea a 'je.

8 Kea 'bεε ε 'je ao 'saavn 'a kpe -wee' "jrii nυ, δε jre' se ao kwa -poin. Aoa muε dl -wee' 'blea' ι 'je aopv isiie- 'de ao 'je δε 'dōe 'a "kwli -wee' nυ.

9 'Kamō wlu -criva' 'de Kea 'a 'sbε 'di 'da, ε 'naa :
Nyo -o -sa δε kwa i -oō -nyte" nua" nyv ε, oō "isrea' se "ti -ta 'ble.

10 Kea -εε -nyl" 'a kopoi ko 'a "kwli -wεε -ε -nyio" diide. Εε muε aopv dl -wee' 'a "kwli "nyia', -wεε ε 'je ε nυ 'de aoa' δε kwa i-saa' 'je "kpei 'kpa. 'De ao 'je "isredl nυ ao 'je nya mu.

11 -Bo dl -wee' siie aopv i, -wεε ao 'je -paan' nυ ε, -mε εε muε nva' -wεε nyv -tuu"-tuu je Kea 'se po -ke 'de aoa' -paan' -aa mua υvrv "nyia 'a -tl' 'vn.

12 Δε-νυε' aoa' nyv 'dōe "jrii nva' -νε, εε muε nva' -wεε δε se Kea 'a -jei" naavn 'kwa -pon i.

'De ε se -με 'ε 'su ni-, εε muε nva' ke'wle nyu -tuu"-tuu 'je Kea 'se po.

¹³ De ao poa uupu sun o, -wεe aoa 'jea Klisi 'a -poia" -ti uυ 'tmva wɔn 'de uυ ke ao -gblea' aoa' 'bleedu 'un 'de pεe 'dɔe 'un ε, εμε -toε ka aoa' pooda wlu fai" ε, εμε -ti uva mu Kea 'a 'nyu "i 'bεε- -wεe uυ 'je ε 'se po.

¹⁴ -Bo uva sea aoa' Kea bae ε, 'saauv klaa" Kea nva ao 'jrii -nε, εε muε nva' -wεe aoa' 'tun 'je 'e uupu 'un ni-.

¹⁵ -A -bεε' Kea 'a 'nyu "i, dε-nυε' εε' -paan' εε' -ce" 'kpa nva -avn "jriε- ε, ε se "ipoo -ta 'ble.

10

Poo a 'tmve ɔɔ' nuvdbɔ 'a "kpei -ti

¹ 'Mo Poo, 'ma bae aopu 'mε 'de Sesi 'a kupeeε' nyɔ nia' ke ɔɔ' 'diwɔnɔa' 'un, 'mɔ nyu 'na -bo -ɔ -ni 'e aopu "klu -ɔ -pεan wɔn "kpei, 'de -bo -ɔ -tεen o 'su -mε -ɔ -kma wɔn 'de ao "kpei ε,

² 'ma baεε aopu i -bo 'un ji 'de aopu "klu ε, ao 'bo 'un "blo -saa -wεe 'un je aopu wɔn "kpei-kmaa-, dε-nυε' nyu -uυ -na dbɔ -aa nva -aa nυε' 'de nyiɔɔ' 'un ε, 'un nιε "i 'un 'je -wi" -mu wlu -pee 'tmυ see.

³ Tɔ' -o, -a -nιε nyiɔpu -o -mɔ -cεen'-, -a se 'kpi 'ble, 'kaa tu -aa -foan' ε se 'e nyiɔ 'ɔ 'kpi 'un mɔ -aa -foon' εε' tu tu ni-.

⁴ 'De poodi -aa -foan' tu 'un ε, ι se nyu -nia 'nɔ 'kmυ "kpei 'a poodi ni-, 'kaa poodi -a -blea ι kmai" ιa -fon' Kea 'a tu. ι 'bεε' ι 'je nyiɔ 'ɔ to' inaasun -ε -nia 'saan ɔ nia 'e 'de i -sa.

⁵ Ia' poodi tu mi -a -ble -wεe -aa kpa tu 'a "jru 'bo nyiɔɔ' "kpei ε ke nyiɔ 'ɔ -cei" 'bεε- -εε kaan

o -je de -wεe o jea Kea juo ke-. 'Bo -mε 'de ε, -aa saan nyioto' -wee' "klein sun "wain -wεe ε 'je Klisi won 'je.

⁶ -Sonti aoa' de won 'jea' a mua 'pepe nia' a, -mε nyo o -na o se de won 'jei ε, -aa mue oo' -kwlu kpon 'a kein"ke -tea'.

⁷ Di -nia 'bo "kpei -wεe nyo o 'jeea "jrie- ε, umi aoa -gbun ja. Ka nyo nia Klisi 'a nyo -bo o 'je kan' 'bo o -kwlu" ε, -mε ka -apu mo nia Klisi 'a nyu -ke ε, o nεε to' i 'bo o -kwlu".

⁸ "Ikmaa' Tu"bo "nyia 'un -bo 'in kuu 'ma -ce" won de-saan" 'de εε' -ti' 'un mo 'de ε, ε se 'ma -tin' 'ble. Tu"bo se 'un εε' "ikmaa' tu "nyi -wεe 'in 'je aopu i-sa, 'kaa o "nyi ε 'un 'ε -wεe 'in 'je aoa' di ikuu-.

⁹ -Bo 'ma sea kan' 'da a, -mε 'in se ε -pon 'in 'je aopu faun' po 'de 'sbu 'ma ja aopu 'di.

¹⁰ Nyu jru' 'na Poo 'a 'sbu oo ja i kmai", o kma won 'de i 'di, 'kaa -bo oo' nyiojo 'wlu de -wεe oo sea wlu 'su ε, o se 'kpi 'ble, oo' wlu nε 'plu 'a 'su.

¹¹ Nyu -oo -da kan' -mo ε, -mε o sie to' o ka -bo 'in teen o -wεe 'ma wlusun nia 'de 'sbu 'ma 'cria 'di ε, 'kamoo -bo 'in 'wlu de 'ma mu nua' -ke.

¹² Nyu -uba poa uba' -ce" -ti' o ε, -a se 'o uba' -toin" 'kpa ka ni-, -a se ε 'bεε- -a -je -aa -ce" upu "ipoo-. Uba' nyu tu ε, ub se to'di ni-, uba' naa to' i. Uba 'wluε 'o uba' -ce" -kwlu" -wεe uba poo ba 'i 'bo upu 'a 'su 'nyu.

¹³ 'De -apu o -nia Klisi 'a dbonun ε, -ta Kea 'na -a -ti" i ε, -a se ε 'bεε- -a -je -aa -cei" 'bεε- mamau 'su -a -je 'o -tie" cen. 'Blua 'a 'fo Kea "nyia -avn -wεe -a -jea dbo "kpei nu ε, emε -a -tmu' -poia" -ti 'un mamau 'su -a nyu 'de aopu o.

14 Ε se -με -a se 'de aopv o ji 'sv -wεε -aa -βεε' -aa -cei" ni-, 'kaa -apv -ja Klisti 'a -poia" -ti 'de aopv o, δε-νυε' -a se δε "ni 'di -sii, 'blva 'a 'fo -a -jea dbo "kpei nvv ε, ε mu' mamaυ 'sv ε je 'e aopv o nyni.

15 -Bo 'ma sea kan' 'da a, -με ε se -a -wlv 'e -aa -ne 'blva 'a 'fo "kpei 'me -wεε dbo nyv jrv' nva 'de -aa po εε' -tuosun de ni-. 'Kaa -a -je kan' 'me aoa' Kea -kwlv" -tea' a muε "kpei 'kpaα' -wεε -a -je dbo -kwan -ti 'a nva' 'βεε- 'de ao "klu. -Bo -a nv kan' a, -με -a se 'blva 'a 'fo Kea "nyia -avn "kpei -tie" cein see.

16 -A -teε' -kwlv" -bo -a ji 'de aopv o ε, -aa muε -poia" -ti 'tmva' ke'wle 'de 'blva 'a 'fo jrv' "kpei-, 'kaa -ta nyv jrv' nvva dbo ε, -a se ε 'βεε- -a -je 'o -mō mu -wεε -a -je sun -kwlv" tba 'de dbo υv nva 'a -ti' 'vn.

17 'Bo -με 'de ε, wlv -criva' ε 'naa :
Nyo -o -nιε "i -o -jea sun -kwlv" tba a, -με dι Tv"bo
nva ιmι -ia sun o 'je -kwlv" tba.

18 Tō' -o 'ma 'ce, ε se nyo -o o poa o o' -ce" 'kpa -ti' o o mō -ni dεwōn ni-, 'kaa nyo Tv"bo poa -ti' o ε, o mō -ni dεwōn.

11

Pōo ke nyv -vva -daa' vva' -ce" Sesi 'a dboun ke

1 'Oo 'ma 'ce, ka nyo -sea' tō'di ni nva, -bo 'ma sea kan' wlv δε-saan" mō 'de ε, 'in nιε "i ao 'je 'ma kplvn "wōin 'βεε-. 'De tō' -o, ao 'βεε- 'ma kplvn "wōin 'me -ceen'-.

2 Δεε-ti 'ma 'da kan' a, εμε -ni 'ma -tue" aoa' -sōn ka Kea a -tua" aoa' -sōn ε. 'In -si' -ti' 'me 'de nyo due' koun -gbai' 'a -ti' 'vn, o mō -ni Klisti,

-wεe ao 'je ɔɔ' -tea' -te, ka 'nynɪa -tɔɔ -v sea jra
 "ti due' nɪa, ao 'je kan' nɪ-.

³ 'Kaa dε -εε faɒn a nɪa 'ɒn ε, εmε -nɪ ka sɛn
 'bleea εfɒ wεε" o 'de εε' 'srε 'blea 'ɒn, -wεe v nɪa
 dεsaɒn ε, ε je aopɒ 'a tɔ' i "biie-, ao je Klisi 'kpɒ
 "i to-, -wεe ao je -tajrɔ "biie-.

⁴ Dεε-tɪ 'ɪn 'da kan' a, εmε -nɪ Sesi jrɔ' -ɔɔ -tɪ'
 -a sea 'tmɒ 'de ao -pee o, -suu jrε' ao sea 'je due'
 o, -pɔɪa" -tɪ jrɪ' ao sea 'wɔn due' o, -bo nɪɔ jrɔ' jɪ
 'de aopɒ "klu -wεe ɔɔ sɪ 'tmɒ 'sɒ ε, ao "taɪε aoa'
 -cεɪ" 'de -mɔ 'kwa, ao flɔn wɔn 'de -mɔ 'wɔn, 'de
 dɪ ɔɔ 'tmɒa aoa 'bεε- -mɪ "wɔɪn.

⁵ Nyɒ aoa 'daa- Sesi 'a dbɔvɒn 'dɔε -wεe aoa
 kpɒvɒn a sɪn 'sɔɔn -nɒ 'ma -a naa tɔ' i ε, vɒ se
 'ɒn -sɪi 'de dε jrε' 'ɒn mɔ "pɪ.

⁶ -Bo ε 'bεε- ε 'je tɔ' nɪ- -wεe 'ɪn se wɔn ɪcɛn mɔ
 'de ε, -mε 'ɪn se nɪɔ -ɔ se dε "jrɪi juo nɪ-. -Ta -a
 -nɪa 'e aopɒ "klu ε, -a -to εε' sɒn 'mε 'de dɪ -wee'
 "kleɪn 'ɒn, ao je ε 'je ka "o ka-.

⁷ -Aee', -jε 'ɪn jɪa 'de aopɒ "klu -wεe 'ɪn jaa 'ma
 -cε" ja 'de ao mɔ'ɔ 'nynɪ 'jea "jɛɪ mu ε, -mε 'ɪn
 nɪε dεsaɒvɒn- ? 'De -jε 'ɪn 'tmɒa ao Kea 'a -pɔɪa"
 -tɪ foo" 'ɒn ε, -mε nyaa aopɒ ii ?

⁸ 'Mɔ 'na diɪdε 'ε sɔɔn' Kea -gbi jrɪ' a -sa ɪa'
 'bleedɪ kwa i -wεe ɪa ja 'ɒn ε, ɪmɪ 'ma kpɒn -wεe
 'ma nɒ dbɔ 'de aopɒ "klu o !

⁹ εmε -nɪε' -wεe -ta 'ɪn nɪa 'de aopɒ "klu -bo
 dε -pɔn 'ɒn 'kwa 'ɪn se 'o nɪɔ jrɔ' "jrɪ -te due',
 dε-nɪε' 'ma de'dɪ -wɪ" -wɪɒa 'e Masedoanɪ vɒpɒ
 -a pɔ 'ɒn sɒn o. 'ɪn kpɒvɒn ε 'ma -cε" i 'de dɪ -wee'
 'ɒn -wεe 'ɪn je 'o aoa' jrɔ' "jrɪ -te. 'De ka 'ɪn kpɒvɒn
 a 'ma -cε" i tɛɪn" ε, 'kamɔ 'ma mu nɪa' ke'wɪε 'de
 ao -pee.

10 Ka ε νια τῷ -τι -wεε Klist νια 'de 'ὄν ε, 'kamō de 'ma 'tm̄va ε νι τῷ -ke. De 'ma 'tm̄va -gblein' ε, εμε -νι -je 'ὄν sea 'o nyo "o nyo "jru -te 'de Akai bl̄va -wee' "klein "kpei ε, εμε -ble 'ma 'm̄va- -wεε 'ma po -tuos̄n de. Nyo jro' se ε 'βεε- ὃ 'je 'ὄν εε' 'm̄va- tu 'ὄν -sa 'de ια' 'bl̄va- tu "kpei.

11 Δεε-τι ε- ? Ε 'ὄν se aoa' -τι' kma εμε -τι -oo ? Ka 'ὄν kma aoa' -τι' ε, Kea ju'.

12 'Kaa de 'ma n̄va 'de -sianw̄i 'di ε, 'ὄν n̄ε "i 'ὄν 'je ε νυ 'ὄν 'je n̄ya mu -wεε n̄ȳv -ῡva pooa -av̄n ῡva' -cei", ῡva' w̄on 'je "mu.

13 Ῡva' n̄ȳv tu ε, ῡv n̄ε Sesi 'a dboun 'a -kewe -o, ῡva pooe n̄ȳv 'sre i 'de ῡva' n̄v̄di 'ὄν. Ῡva n̄ε ῡva' -ce" Klist 'a dbon̄v̄n 'ὄν.

14 'De -m̄ε se ε 'βεε- ε 'je n̄ȳv tai' "maa, de-n̄v̄ε' Satan 'a -ce" 'kpa 'βεε ὃ 'je Kea 'a "soa i -νια 'e -s̄on' 'ὄν sraan-.

15 -Bo ὃ' dbon̄v̄n a sea ῡva' -cei" 'sre -τι 'a dbon̄v̄n 'ὄν n̄v̄ -ke ε, ε se n̄ȳv 'a tai' "maa' -τι n̄i-. Ka ῡva' d̄bo a mua is̄oan' a, 'kamō ῡva' -ce" ε mu is̄oan' -ke.

'Kle "klein P̄o 'jea

16 'Bo -m̄ε 'de wlu 'ὄν 'tm̄va 'ma -se' de ke'wle, nyo jro' 'bo 'ὄν s̄ianvi 'daa-, -wεε ὃ 'bo 'ὄν n̄ya -fuūn. 'De -bo aoa sea 'ὄν ja -gb̄n kan' -m̄o 'ja a, -m̄ε 'kamō 'ὄν 'je n̄i 's̄v̄ ao 'je 'mi "i "tai- 'ὄν 'je wlu ka nyo -sea' t̄o'di n̄i n̄ia, -wεε 'm̄o 'je -ciε -kw̄l̄i" t̄ba de-saan" -ke.

17 De 'ma 'tm̄va kaan ka la, ε se 'e T̄v̄"bo 'ὄν 'w̄v. -Bo 'ὄν 'na 'ὄν 'je 'kpi 'ὄν "duo- -wεε 'ὄν 'je 'ma -cei" 'βεε- ε, -m̄ε 'ma wlu' ka s̄ianvi a wlūa.

18 -Je n̄ȳv -tuu"-tuu a 'w̄l̄va 'o ῡva' -ce" -kw̄l̄i" -wεε ῡva 'βεεα ῡva' -cei" ε, -m̄ε 'm̄o 'je 'ma -cei" 'βεε- o -ke.

19 Aomɔ nɛ tɔ'di o, ao 'bɛɛ- sɪanɔɔn "wɔɪn 'mɛ o, ɛmɛ -ɛɛ nɔ ao 'tɔn see.

20 -Bo nyɔ nɔ ao ɔɔ' kɔɔnɔɔ- 'ɔn, -wɛɛ ɔɔ sea ao 'jru idi, ɔ sea ao 'srɛ ipoo, ɔɔ sea ɔɔ' -ɛɛi" 'bɛɛ- 'de ɔɔ sea ao 'kɔɔ 'jrɪi pɔ ɛ, ao 'bɛɛ- -mɔ 'ɔ jei tu "wɔɪn.

21 -Jɛ dɪ ɔɔ nɔa ao 'jrɪi 'mɔa- -apɔ -sea' ɪa' nɔa 'a 'kɔɔ 'ble ɛ, tɔ' -tɪ -o, -a -fa ɔɔpɔ "i, ɛ 'bleɛ -aa -tɪn'.

'De -mɛ 'kamɔ -bo 'de dɛ "o dɛ 'ɛ -tɪ' 'ɔn nyɔ jrɔ' ɔ sea ɔɔ' -ɛɛi" 'bɛɛ- ɛ, 'mɔ -ke ɛ, dɛ -ɛɛ -tɪ' 'ɔn 'mɔ 'jea 'ma -ɛɛi" 'bɛɛ- ɛ, 'ɪn 'bleɛ. 'De -bo 'ma sea kan' nɔ ɛ, -mɛ ka sɪanɔɔ nɔa, 'kamɔ 'ɪn nɪ-.

22 Ɔɔa' nyɔ tu 'ee, ɔɔ nɛ Ebleɔn -oo ? 'Mɔ nɛ Eblei -o -ke. Ɔɔ nɛ Israɛ-kɔɔn -oo ? 'Mɔ nɛ Israɛ -i -o. -Aee' ɔɔ 'wɔɔɛ 'e Ablaam 'a "ji 'dii ? 'Mɔ 'wɔɔɛ 'e Ablaam 'a "ji 'di -ke.

23 Ɔɔ nɛ Klɪsɪ 'a dɔɔnɔɔn ? Ka sɪanɔɔ a wɔɔa, 'kamɔ 'ma ji wɔɔa' la : 'ɪn nɛ Klɪsɪ 'a dɔɔ, 'ɪn je ɔɔ -sii. 'ɪn pɔɔɛ -kaso 'di, 'ɪn je ɔɔpɔ -sii. Blati 'a -kɔ nɛ 'ɔn kui, ɛ je ɔɔpɔ -sii. Nyɔ bla 'ɔn 'ɛ kɔɔ -tuu"-tuu, ɛ je ɔɔpɔ -sii. 'ɪn die 'mɛa' 'wɔn i kɔɔ -tuu"-tuu, ɛ je ɔɔpɔ -sii.

24 Suifɔ-wi" blaɔ 'ɔn klaɛ jɔɔ' nya 'a kwla taan 'jɔ -mɛ" nyɛ kɔɔ -mm".

25 Nyɔ bla 'ɔn 'ɛ kɔɔ taan, nyɔ tbaa 'ɔn "soi i kɔɔ due', -kwɛɛ" 'wɔɔa- 'ɔn kwa 'mɛ kɔɔ taan, -wɛɛ 'ɪn 'sa "ni "kɔɔi- 'de 'jru -gɔaɔɔ due' ke "maɔ'wɔ due' 'di.

26 'ɪn nɛ nabɔ ja 'de 'wɔ -tuu"-tuu 'di, 'ɪn muɛ 'mɛa' "ni-gɔii wɔn 'de-, 'ɪn muɛ 'mɛa' 'de "ku 'dɔaɔn 'kwa 'de-, 'ɪn 'jeɛ 'ma -ɛɛ" wɔn 'de nyɔ -ke 'ma -a -pɔaɔn 'blɔa- i 'kwa, 'ɪn die 'mɛa' 'wɔn i 'de -kwɛ klaɛ" 'dii, 'de -pɔɔn" blɔa ke 'tɔnɛ "kɔɔi-,

nyv -vυ -nιa -aa de'di -wi" -wεε -vυa pooa -a 'srε
i ε, 'in muε 'mεa' 'de vυvυ 'kwa 'de-.

²⁷ Dbo -ιa seea nyv ε, 'in nv -mι 'mε, 'in jι 'je.
"Nyιv' cεεn 'vηn "jrii 'mε, 'in jι ε 'je. 'In je "jru -tee
kpe -tuu"-tuu, 'in je -mε 'je. 'Muε- ke "ni 'natvηn
'dba 'vηn 'ε, 'in 'bo wvηn 'mε, 'in je -mε 'je. 'In cen
kui 'mε, dee' je 'vηn 'dba, 'in je -mε 'je.

²⁸ 'Bo dι "klein -nιa 'mυa- -mι 'de ε, δε -je -εε
-svvηn 'ma -tua' 'de 'wι -wee' 'di ε, εmε -nι Kea
-gbi -wee' "klein 'a -tι'.

²⁹ -Bo nyv se 'diikua' 'ble ε, 'mω se 'diikua' 'ble
-ke. 'De -bo nyo jrv' 'kpa 'e desavηn 'di ε, ε kpvηn
'vηn -kwlv, ε je -jei" -si'.

³⁰ -Bo ε nι -cei" 'βεεa' -mε 'de ε, -mε δε 'in sea
'diikua' 'ble ε, εmε -tι 'in nιε "i 'in 'je 'ma -cei"
'βεε-.

³¹ -Aa Tv"bo Sesi "Bo Kea -εε 'nynι "diwan
kpvηn jeejee ε, ka 'in sea sv 'tmv ε, ε 'je kan' 'mε.

³² 'Wι jrv' o 'bo Damasi ε, Aretasi -v -nιa 'bev
'tmvεε -kwlvηnjei -wεε v -te 'o nyv 'de vυ 'je
Damasι-kwlv ifuo -wεε vυ 'je 'vηn kpvηn.

³³ 'Kaa 'ma de'di -wi" pve 'vηn too" 'di -wεε vυ jaa
'vηn 'bo blo' -ε -pian' -kwlv 'dei 'a -po" 'i, 'de vυ "sii-
'mi i 'de ε 'de. Ka 'in nva 'pvsvηn 'de -kwlvηnjei
'kwa, 'kamv -nao.

12

Pvο 'tmvε ja ja -tι ke dι 'kwla -sati ke

¹ 'Ma 'ce, -bo nyo 'βεε- vv' -cei" 'ee, δε v 'je 'o ε-
? 'Kaa 'kamv -cei" 'βεεa' se "jrii nmv 'sv ao nιε
'i 'in 'je 'ma -cei" 'βεε-. Emε -tι ka Tv"bo a nva
'kwla 'wlvsvηn o, dι εε -sa' 'kwla 'de 'vηn -pee 'de
jajri 'di ε, 'ma jι ιa' -tι' 'tmva' la.

2 'In juue 'ju due' -o -ke Klisi "sii- 'i, -wæe -o -du" ε 'bn, 'de -o mu mamau 'su -o nyini 'e jaun 'a 'keekei" 'de εε' kpe taan -ne 'di. "Ko o' nyiojo me -son' 'bn -wæe -ε mu 'e la a, "ko ε ni 'e jajri 'bn -o ε, 'mo se -me juo-. Kea 'a 'su -juo ε. εε' de tu nuua εε' -sin 'a -puue 'jo -nyiie ka.

3-4 'De 'in 'je kan' 'me 'ju -no mu' mamau 'su o je 'e Kea 'a keema' -kwlo 'di nyini. "Ko o' nyiojo me son 'bn -wæe -ε mu 'e la a, "ko ε ni 'e jajri 'bn -o ε, 'mo se -me juo-. Kea 'a 'su -juo ε. 'Bomo o 'woon- di nyu sea 'bæe- nyu 'jea 'tmu ε, i ke di -ia 'tmu ka nyio sea ni ke-.

5 'De o' 'ju tu 'a -ti' 'bn ε, 'in nte "i 'in 'je -tuosun de po, 'kaa 'in se ε 'inu 'in 'je -tuosun de po 'de 'ma -ce" 'ε -ti' 'bn, -bo ε se 'e 'ma -in se 'diikua' 'blea 'a -ti' 'bn nte.

6 -Bo 'in nte "i 'in 'je -tuosun de po 'de ε, nyu se 'bn suanvi 'daai, de-nue' de 'ma mua 'tmua', ε nte to' -ti -o -ceen'-. 'Kaa 'ma juue 'ma -ce" 'ε ka -wæe nyu jro' je 'bn dewonu 'daa-, ε 'je di "klein o 'jea "jrie- 'bo 'bn -pun" o, di "klein o 'woan 'de 'bn 'won -sii.

7 'In je 'ma -cei" 'bæe 'ε -ti' 'bn ε, di klæe" klæe" Kea -sa 'kwla 'de 'bn -pee 'a -ti' 'bn ε, ε "taie 'wæ-jre" 'i, ε je 'ma ku -plin" -tu" ka Satan 'a dboi a bla nyu jeeje ε.

8 'De εε' 'wæ- tu 'a -ti' 'bn ε, 'in bæe Kea 'me kpe taan de ε 'je ε 'de 'bn kui' -sa.

9 'Kaa ε wlu' ka 'de 'bn -pee, ε 'naa : 'Ma 'saau 'in nua -bn "jrii ε, ε -tiei", de-nue' -ma -in se 'diikua' 'ble -ne, emε -εε nue -wæe 'ma to 'ma 'ikmasun -gbein'. -je ε nta kan' -mo 'ja a, -me de 'ma -poan, emε -ni de 'in sea 'diikua' 'ble ε,

'ma ποε εε' -tuosun de, -wεε Klisu 'a "ikmaa' 'je 'un "kpei -cri".

¹⁰ Εμε -ti -bo 'in se 'diikua' 'ble o, -bo -crei"- 'da 'un o, -bo 'ma sea 'ma -ce" wɔn 'je o, -bo nyu a sea 'un 'kle -tu" o, -bo favn a sea 'un nu o, 'de Klisu 'a -ti' 'un ε, di "klein -nia 'mva- -bo ia sea 'un 'je ε, 'ma nve 'mva-, δε-νεε' -bo 'in se 'diikua' 'ble ε, -με -je με la 'in 'ble 'kpi -gbein".

Di -ia -swɔn Pɔo a -tua" a

¹¹ 'Oo 'ma 'ce, ao nve' -we- la, 'ma jea wlu ka nyɔ -ɔ sea tɔ'di ni a wlua. Aopu mɔ -je 'un -ti' o po 'de-. 'Kamɔ 'in se dɛwɔn ni -mɔ, 'kaa nyu aoa 'daa- Sesi 'a dboun -cɔun'-, -wεε -υα "dia aoa 'jea a, di "klein υυ nia 'un ε, 'in se ia' jre' 'un -pon.

¹² Di -i -toε ka 'in nia Sesi 'a dboi ε, ι nυve' 'de aopu "klu ao ji 'je. 'In kuue tɔ' i -ceen'-, -wεε ia' di tu po "jri "kpaε' 'de jrii' ke di klae" klae" Kea nva 'un.

¹³ 'De δε 'in nu Kea -gbi jri' "jrii -wεε 'in se aomɔ "jrii nu ε- ? -Aee' δε 'in -tea' 'o Kea -gbi jri' "jru -wεε 'in sea 'o aomɔ "jru -te ε, εμε -ni dεsavn 'in nu ao "jrii i ? -Bo ε -tu" -με ε, -με ao 'bleε -kin.

¹⁴ Ao -gbun 'nɔ, 'in -teε 'de aopu o jia 'a kein"ke, εμε -je 'ma 'de aopu o jia 'a kpe taan -ne ni-. -Bo 'in ji ε, 'in se 'o aopu "jru -tei, δε-νεε' aoa' -ce" 'kpa mɔ 'ma -pon, 'in se aoa' 'bleedɪ -pon. Dεε-ti 'in 'da kan' a, εμε -ni ε se "nynuu- mu -je δε i-pon -wεε -υυ -je υυ "bo -wi" 'dei -tee ni-, 'kaa "bo -wi" mu -υα -pon δε i -wεε -υα -tee' υα' "nynuu- 'dei.

¹⁵ 'De 'mɔ ε, -bo 'in 'je 'e 'ma di -wee' ke 'ma nyiojɔ to 'de aoa' -ti' 'un mɔ 'de ε, 'in -teε' εε' nva

'a kein'ke 'de 'mva- 'bn. 'Ma -ti' 'a kmaa' se "kpei cen i 'de aopu 'bn -bo 'in kma aoa' -ti' kan' a.

16 Tō' -o, 'in se 'bo aopu "jru -te -cēn'-, 'kaa aomō 'na -mē -jē 'in sea 'bo ao "jru -te la, emē -nūē' -wēē 'ma cēn 'de 'srē 'bn -wēē 'ma naa aopu -sōn 'de 'in 'jē aopu "jru idii ?

17 -Aee' nyu 'in dboa 'de aopu o ε, 'de vva' due' 'bn mō 'in cēn -wēē 'in poo ao 'srē ii ?

18 Titu mō 'in bae -wēē -ō -ji" 'de aopu o, o ke -aa de'di ao juua ke-, vuvu 'in dbo. -Aee' Titu poeē ao 'srē i -wēē o di aopu "jru ii ? Ka -a -ke Titu 'a tō' nia due' -wēē -a -bēēa' wlu 'bn 'de -aa kpa -jē due', ao si juoo- ?

19 Dē -wlvā 'e sese o ε, ao naa tō' i, ao 'na -mē -aa poē -aa -cē" 'kpa -ti' o 'de ao "jri 'de. "In-, ε se kan' nū-. -Apu -ō -ke Klisi "siaa "i ε, -bo -aa sea dē "o dē 'tmv ε, ε nū 'bo Kea "juoi -o. -Aa -ti' kmaun, di "klein -aa nva -nū, -aa nūi' -wēē aoa' Kea -kwli" -tea' 'jē iku.

20 Dē -ēē faun a nva 'bn ε, emē -nū 'in se ε -pon -wēē -bo 'in ji 'de aopu "klu ε, 'de ka 'in sea "inu 'in jē aopu kan' jēē-. Ka 'in sea "inu -bo 'in jēē aopu kan' 'ja a, -mē 'ma 'fō -jē ao sea 'jē due', emē aoa mu 'jēē'. Dē 'ma pleea emē -nū -cēa' o, ba -kwlen o nva' o, 'cēn 'kpaā' o, ba "cēi o nva' o, ba 'a 'nynt dooa' o, nyu 'dei wlvua' o, ba wlu saun -pee 'tmva' o, -cēi" 'bēēa' o, -pua' -pua -pua' ke-, umū -nū 'de ao "klu.

21 Dē 'ma pleea, emē -nū 'in se ε "inu -wēē -bo 'in ji 'de aopu "klu ε, 'de 'ma Kea 'jē 'bn ja jaa ke'wle 'de aoa' -ti' 'bn, dē-nūē' emē -nū 'in 'tmvē aoa' 'nynt 'dōē 'de nyu -pee -tmvū -tmvū"- . -Wēē 'in 'jē -fin" 'de nyu -tuu"-tuu -nva dēsaun tein" 'a

-ti' 'bn. Uba' nyu tu ε, υυ se uua' tō' saɪn o, uua' jɛi' 'jea' o, uua' dɛ 'ɛ "jriitian' "i juo- -wɛɛ ɪa' kwa -sɔn -saati.

13

Nyɔfɛn' -saawlu ke 'jewlu ke

¹ Ma 'de aopu o jia 'a kpe taan -nɛ mɛ -ɛɛ dɪ 'ma nmaea' 'o -ta. 'De -bo 'ɪn ji ε, -mɛ -ti' "o -ti' -ɪa -ta nyu 'sɔɔn ke taan 'jea, umu -ɪa 'pee 'je 'jeeɛ-.

² -Ta 'ɪn -saa 'de aopu o bu nya 'sɔɔn tɛɪn" ε, dɛ 'ɪn 'tmua, ɛmɛ 'ɪn tɛɛn o kaan -wɛɛ 'ma -sa de ke'wɛ, 'ɪn 'naa : -bo 'ɪn ji 'de aopu "klu ε, nyu -υυ nua dɛsavn "i-saa' nɔ" ke nyu "klein -υua mua 'o uua' -kɔ 'de blaa' ke-, 'ma muɛ wɔn kmaa' 'de υυpu "kpei, 'ɪn se υυpu 'a wɛɛ 'jei.

³ Klisi 'a "ikmaa' -ɛ -nɪa 'de 'bn -wɛɛ 'ma wlua 'de -ɛɛ 'jɔ aoa -pɔan i ε, 'bomɔ ao 'je ε 'jee-. Ka nyu -sea' 'kpu 'ble nɪa, se ɔɔ' -cɛ" to kan' 'de ao -pee. 'Kaa ɔɔ' "ikmaa' pɔɛ "jri "kpaɛ' 'de aopu "klu.

⁴ -Ta nyu a kooɔ 'bo tu -kwɪ" ε, -mɛ ɔ se 'kpu 'ble, 'kaa kaan ɔ nɪɛ 'kmɪ 'de Kea 'a "ikmaa' 'bn. -Apu mɔ -ke ε, -a -ke ɔ "siɪɛ "i, ka ɔ sea 'diikua' 'ble ε, 'kamɔ -a -nɪ -ke. 'Kaa 'de aoa' -ti' 'bn ε, ɔ ke -a -nɪɛ 'kmɪ 'de Kea 'a "ikmaa' 'bn.

⁵ Aomɔ ε, 'de aoa' -cɛ" 'bn mɔ ao 'je -gbun, -wɛɛ -bo ao -te' Kea -kwɪ", 'de ao 'je kan' 'je. Aoa' -cɛ" 'kpa mɔ ao 'je i -tɪɛn', -aee' ka Sesi Klisi nɪa 'de aopu 'bn, ao sɪ juo kee ? ɔ nɪ 'de aopu 'bn 'ɛ. -Bo ε se kan' nɪ ε, -mɛ aoa' Kea -kwɪ" -tea' nɪɛ dɛ foo" -o, ao blu'.

⁶ 'Kaa 'ɪn -tɛɛ -kwɪ", ka -aa Kea -kwɪ" -tea' sea dɛ foo" nɪ ε, ao 'je kan' 'mɛ.

7 'De -mε 'kamɔ -aa bae aoa' Kea -wεε ao je dεsaun nu. E se ao 'je -a -ti' o po, εmε -εε baea' -aa bae ni-, 'kaa -aa bae aoa' Kea 'mε -wεε ao 'je dε 'dεe nu. -Bo nyu jru' 'na -apu mo blu' 'de ε, ε "paa' ε je aopu 'a dεsaun nua' -sii.

8 Dε-nυε' -bo aoa sea tɔ' "i -ti nu ε, -mε -a se ε 'bεε- -a -je tɔ' -ti o -fɔn', 'bo ι 'de mo -a -je bla.

9 -Bo -apu mo se 'kpu 'ble -wεε aomɔ kuu 'dii ε, ε 'bleε -aa 'mυa-. Dε -aa -teea' Kea i 'de -aa baewlu 'di ε, εmε -ni ε 'je aoa' 'kmυ ka -cɔɔn' ka po -wεε ao 'je mu ao 'je nyi.

10 Εmε -ti 'in teen o -wεε 'ma 'cru wlu -ni 'de 'ma poo ao -jei". 'In se ε "inu -wεε -bo 'in ji 'de aopu "klu ε, 'de 'in 'je aopu "bli -ce'. "Ikmaa' Tυ"bo "nyta 'un ε, ε se ε 'un "nyl -wεε 'in 'je Kea -gbu i-sa, 'kaa ε "nyl ε 'un 'ε -wεε 'in 'je Kea -gbu 'a dɪ ikuu-.

11 'Bo -mε 'de ε, 'ma de'di -wi", ao nu 'mυa-, ao nmae aoa' 'kmυ, ao -tu" ba -ti' -kwli' i, ao 'ble tɔ' due', pεe 'a blua' ni 'o aopu 'nyu, -mε Kea -ε -kma nyu 'a -ti' 'de -εε -nyta" nyu pεe 'a blua', ε ke aoa mυε naa'.

12 Ao -gblee ba -kwli" due 'due ka de'dinyu a nua. Nyu "klein -υυ -jea Sesi 'a -ti' tɔ' 'un 'nɔ ε, υυ 'na υυ -je aopu.

13 Tυ"bo Sesi nu ao 'saavn "jrii, -wεε Kea 'je εε' nyu 'a -ti' kmasun to 'de ao -pee, 'de εε' -Suu 'je ε nu -wεε ao -wee' 'je "i "sii-.

DBΞEΔE DEE-

Wè Northern: DBΞEΔE DEE- New Testament+

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Wè Northern)

Contributor: WBT Central Zone

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

420bcc8e-229d-5a3a-91bf-a91cc86b40db